

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számoltatnak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochsutzka 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

A jó rend.

A múlt 1884. évi városi költség-előirányzat tárgyalásánál, midőn arról volt szó, hogy az utcák és terek télen nyáron világítassanak-e, egy indítvány fogadtatott el, s ezzel kimondatott, miszerint Baján az utcák és terek a nyári hónapokban keresztül nem fognak világítani.

Legyen tehát sötétség.
És kijut ezen sötétségből bőven mindazoknak, kik esti órákban az utcán járnak.

Nekünk ugy tünik fel a város, ha ezen ügyről gondolkozunk, mint egy hivalkodó, kaczer hölgy, ki hogy magaviselete schik es legyen, öltönyeit megválogatja, elegans pelbele öltözik, de meztláb jár.

Egy haladó város, mely akkor, midőn az elegans publicum fordóra jár, elm gy nyaralni a szomszéd faluba, úgy hiszik Bikityre, mert arra van most a legjobb közl kedési ut, igaz, va-út.

Azoknak, kik a sötétség megteremtéséhez hozzájárultak, nem jutott eszükbe, hogy a világteremtőnk is egyik első tette: a világosság megteremtése volt.

Ha ezen falusi állapot eddig is sokszor megszólalt tárgya volt, most még inkább kell hogy az ily rend-ellenesnek is nevezhető állapot ellen komyan szóljalunk fel.

A kik a színházból hazamennek, a pokoli sötétségben lúdacsolva járnak, ezer szerencse, hogy még valami rabló támadás nem történt.

A személy- és vagyonbiztonság veszedelmek van kitéve uraim, ne várják, míg valami csattanós rém-historia fejlődik ki, mert alkalom szüli a tolvajt.

Valljon azon pár száz forint, melybe kerülne nyári évadot át a világítás, egyenlő értéknek tekinthető-e csak egy ember megbérlésével, vagy amitől isten mentse, egy ember életével.

S ha akár a személy, akár a vagyon ellen történik támadás, lehetséges lenne-e kipuhatólni a tetteseket, mikor az utcán két lépésnyi tá-óról sem lehet alakot látni?

Ne higgyék uraim, hogy a mi jó rendőri viszonyaink lehetnének a tenők a szerencsétlenséget, nem szabad elbizakodni.

A személy- és vagyonbiztonság sürgösen megköveteli, a nagy özönösg megnyugtattása megkivánja, hogy ezen állapot megszüntetessék.

Kiállítási levelek.

(Saját levelezésből.)

Budapest, május 6.

A fővárosi napisajtó hasábjait közölt a kiállítás megnyitására s így mi csak arra szorítkozunk a mi még újat mondhatunk el. — Hogy a trónörökös vendégsége, a királyi megnövt szava, az összes diplomácia képviselése nagy nemzetközi ünneppé avatták a kiállítást, ez oly tény, a melyt még a távol külföldi sajtója is szívesen elismer. Ez indította a főváros közönségét arra, hogy egy vigalmi bizottságot alakítsanak, mely a kiállításra érkező külföldi kitüntenségeket az ország szívéhez méltó díszszel és vendégszeretettel fogadja.

Szükség is volt e bizottság megalakulására, mert az idegenek sürin érkeznek és aránylag több a külföldi mint a magyar vidéki látogató az országos kiállításnak pazar pompával, kitünő izéssel és nagy szakertelennel rendezett gazdag területén.

Valóban Matkovics, gr. Zichy Jenő, Schnireur, s általában a kiállítás izetői elővélhetlen érdemeket szereztek maguknak, a már is biztosítottak mondható nagy sikerben és az ő érdemek emelik a kiállítást dicsőségét is. A kiállítók névről névre most lesznek csak az egész ország előtt ismeretek s most fogják csak megkuknak hírnevük megalapítására a magyar közvéleményt megnyerni. A király már ki is fejezte elismerését az által, hogy a nevezetesebb kiállítókat e hó 3-án udvari estélyre hivta meg.

Az a vegyes társaság, a mely vasárnap

a királyi várban együtt volt, onkum a maga nemében. A magas arisztokrata és az egyszerű gép akatos, a majolikagyáros; s törvényhozó és a borkere-kodó egy csoportban, nyomolva egyenlővé lett téve a királyi kegy, az uralkodói vendégszeretet és fejedelmi elismerés által.

De ez természetesen! Avagy ki ne volna büszke a mi Palugyayokra, a ki pozsonyi vendéglőjéből Európára szóló nevet vittvők magának mintaszorú borkészítésével, pártalan beszállásával az üzletkötésnél, melán volt ó vasárnap személyesen is a királynál: boraitval már ugy is régen udvarképes. Avagy Fischer M a majolikagyáros, a magyar ipar ezen ágát nem emelte-e világhírré? Hiszen legelősi vásárlást, amelyet a trónörökös és neje az országos kiállításra tettek, Fischer M. majolika készítményei voltak és egy 3000 frtos vázat maga a király is családja nezt meg.

Méltó elismerése volt tehát az iparművészetnek, hogy Fischer M. a királyi vendégül vallhatta magát.

Es ebben az udvari estélyben van a magyar orsz. kiállításnak fontos társadalmi jelentősége. A mi annak politikai és közgazdasági fontosságát adja meg, az egyes mozzanataiban a kiállítás területén lesz észkelhető. Es következő tudósításainkban a kiállítás képerőli és az abban jelenlévő ipari és gazdasági tényezőkről a felhívást kellett kiállítók vagy kiállítási csoportok szorint fogunk tudósítani. Bevezetésnek egyelőre annyit, hogy az aszemblyénas megkapán impozans. A ki figyelemmel akarja végző nézni az egészét, legalább 3 napra van szüksége. Egy napot maga a nagy iparszarnok igénybe vesz, hol a butoripar, a vasműipar, különösen a lakatos ipar, szövés- és fonóipar tünetik fel azon óriási haladást, a melylyel hazánk e ceren díszkedhetik s a mely az uralkodói teljes elismerést nyerte ki és osztatlan figyelmét kötötte le. A r. k. y. Sándor műlakosnak a többi között szintén azok közé tartozik, a kiket a király kitüntető elismerése e hó szakmájában az ország elsőrendű iparosává avatott.

Es hány van ilyen, akikről, majd farrasztó, de élvezetes kiállításai setáinkban így fog kellend nyilatkozni. Pedig iparunk csak most kezd fejlődni, és ebben a kezdetben is mennyi nemzeti büszkeség önti sugárait azokra, akik annak fejlesztésében már annyi dicsőségét szereztek.

A nagy iparszarnok kápiázatos látvá-

nyában kimerülne és elfáradna az emner, ha a hasznos mellett a kellemesről is nem lenne gondoskodva, de ott van D o b o s C. J. az ő hűsítővel, gyöngyöző borai kistályi likörjeivel és étvágygerjesztő esemélgével s így az iparszarnokból ki sem kell menni, hogy a farradt test enyhülést és ádülést találjon. Dobos különben azért van ott, mert jó hire egyedül őt képesíti a fővárosban arra, hogy a külföldi nyelvek igényeit is kielégítse.

Tudvalegleg a főispáni beigtatások és egyes vidéki banquet-ünneplésségek rendező nagymestere, gr. Károlyi ma is büszkén emlegeti, hogy a híres Dobos valamikor az ő uri konyhájt tette az arisztokracia körében keresetté.

Biztosító intézeteink és a biztosító felek érdekében.

Hogy a biztosítási megalakítása a társadalom legszebb és legudibőbb intézményei közé tartozik, az már rég óta ismert tény. A társulási szellem által egyesített anyagi és szellemi erő áldásos és messzerjedő működését a legnagyobb megelégedéssel tapasztaljuk mindenütt, különösen pedig a kereskedelem és nagyipar terén.

De talán seholsem nyilvánul az annyira, mint a biztosítás terén, hol a társulat által a tökély egyesítettével, a matematika segítségével, oly szélszerűen osztatnak fel, hogy a biztosító felek esekéy díjert biztosítva tudhadják épületeiket tűz, természeyeket a jégyveres csapása ellen, s kár esetén biztosított láruk összege az illető biztosító társulat által megtérítetik, s nem jutnak mindjárt koldusbotra, mint a biztosítás eltarjedése előtt, mikor egész községek lettek a tűz marialékává, — és biztosítva nem lévén, egész községek vált a társadalom, vagy az állam koldusává, s a helyett hogy addó-fizató lett volna, az állam segélyét valószínűleg, különösen pedig a kereskedelem és nagyipar terén.

TARCSA.

Ki a bolond?

— GONTSCHAROFF után oroszból. —

— Akkoraját, beszélte el az őrnagy. K-ban voltam helyőrségem s ezredesem szerencsém volt olyan bajtársal birni, kivel naponként érintkeztem s kinek barátsága reám néve a kis helyőrségi város vizsgálatlan unalmasságért némi kárpottalásu szolgált. Plevnány egy granát-forgács fejét megsebesítvén, hat hétig a legvadabb lúzbán feküdt s csoda által menekült a haláltól, mely már erősen kezdte szorítani torkát. Kis városunkban az ezredes eredeti embernek tartották, s a legcsodásabb történeteket beszélgették felőle; ha különöségeit felsímtették, a legjobb és legnemesebb férfiak ismerték föl benne, ki a kötelességek há teljesítésében mintául szolgálhatott mindenkinek, alattvalóval szemben pedig maga volt a humanitás.

Egy este az ezredessel whist-játéknál ültem, midőn hirtelen fögyenesedett s engem felszóltott, hogy kísérjem haza. Bántalmakról panaszkodott, melyek a vért agyába kergettek s a mint a lépészetem lementünk, könyny szédülés rohama volt.

Szólanul léptünk ki a csillagfényes éjbe. Az ezredes egyszerre megragadta karomat . . .

— Látja ön azt a vörös csillagot, mely az égbolton kélveál? — kérdezett, miközben arra a pontra mutatott, hol a nagy medve pillagképlete ragyogott.

— Hol?

— Már eltűnt. Különös, hogy ön nem látta.

Ezután néhány nappal igen élénk vitatkozok a katonai kasznóban, a nihilizmus agitatókról a katonaság sorailban. Az ezredes röviden tagadta, hogy tisztelt közt a nihilizmusnak hívei volnának; utóbbi időben a testőrezredek egyikeben történt elfogatások, alávaló feloldás következményei.

Három héttel később parancsnokoló tábornokunktól azt a megkeresést vettem, hogy N. ezredes a kormányzósi örültek házába szállítsam, mely 12 verstyoi távolságra esett városunktól, egy magaslaton, elszigetelve. Előre kell bocsátanom, hogy az intézet új igazgatójával s főorvosával nem voltam ismerős, s hogy a tábornok nem küldött részemre meghatalmazást. Nyitott számban mentünk s az úde lég ugy látszott, jót tesz a betegeknek. Igen beszédes volt, majd arról majd arról eszegett s előttem feltűnő módon tudakozódott egészségi állapotom felől.

— A trükközök azt — s ezzel a távolba mutatott, hol az intézet már látható volt — jót fog neked tenni. A vértolulásokban szenvedő betegeket ott igen gyökereesen gyógyítják!

Szivarkára gyujtott, a füstöt nagy felhőkben fujta a légsze oty vidámnak s elé gúlnak látszott, mintha kéjkirándulástól lett volna szó.

Mi ment végbe beteg agyában? A tábornok tudatta vele, hogy idegbenjárak bizonyos intézetben való gyógykezelése egészségét gyorsan helyreállítandja. De az ezredes jól tudta, hogy a cél, mely felé haladunk nem más mint a tebelvadás. S mind az által és a lelki nyugalom, ez a vidám gondatlan,

ság! S e mellett az aggodalom, egészségi állapotom miatt!

A rögeszmékkel, melyek e pillanatban beteg lelkeletét foglalkoztatták, csakhamar megismerkedtem.

Amint a tebelvadás udvarára behajtottunk, elsőnek az ezredes ugrott ki s lépett a házba, mialatt én a kocsisnak adtam ki rendelkezéletem. Amint bementem utána, morgó hangon láttam őt beszélgetni az intézet igazgatójával. Ezután mind a hárman az orvos családja kásába léptünk, hol violaszín fűkötös, hosszú fűrtos, mintegy 40—50 éves érdemes hölgy fogadott bennünket, kit az igazgató nekünk mint nővérét Marfa Ivanovna mutatott be.

Marfa Ivanovna a vén leány kellemé-vel készítet számtukra theát; mint látszék még nem adta föl minden reményét, s igen szíveslyesen mosolygott, midőn az ezredes el kezdett udvarolni neki.

Egy ízben észrevettem amint az ezredes valamit félbe hagyott, mire az éltés hölgy aggódo pillantást vetett reám.

M'helyt megmelegedtem, a felügyelőt néyszem közt való beszélgetétre kértém s közöltem vele látogatásunk célját.

— Szegény bajtársam! — szóltam végül. Remélem, hogy baja nem gyógyíthatlan.

Az igazgató kémelet pillantást vetett reám, miközben finom, alig észrevehető mosoly játszott ajka körül.

— Remélem, szólt aztán — önré nézve is jótékonyan fog bizonyulni az e házban való tartózkodás.

— Reám nézve? Nem értem önt! — Szabad kérnem?

Megkísérlel ut-eremet megtapintani.

— Mi jut eszébe önnek? Én nem vagyok beteg.

— Ön beteg, azok szerint, amiket nekem az ezredes mondott. S ön megfogja érteni, hogy miután egyikik beteg, előbb megfigyöléseket kell tennem. Nincs önnek írásbeli igazolása?

— Nincs, — szóltam. A tábornok alkalmasint bizott az ön képességeiben, hogy az örül-et meg fogja künböztetni az egészségestől.

— Hm! — folytatta az orvos. Ez a legszükségesebb eset azok közt, melyek gyakorlatomban előfordultak. Két új jó intézetben s mindgyék a másikat mondja annak, kinek szüksége van gyógykezelésre. Különben könnyen kijuthatunk ebből a helyzetből!

— Mily módon?

— Azonnal lovas embert küldök a városba. Adlóg kérem, helyezze magát kényelembe ebben a szobában.

A keretevet dobva magam, mosolygottam. Az utazás kifarrasztott s mélyen elaludtam, midőn egy óra múlva fölébredék, az igazgató előttem állott.

— Örnagy úr, — szólt — bocsánatot kérek.

— Nos? A küldött még nem térhetett vissza.

— Nem. Azonban már tudom, mihez tartom magamat.

— Hogyan? — kérdeztem.

— Az ezredes ur épen most formász rá házasság-ajánlatot tett nővéremnek. Tehát ő a bolond.

Oszorj Apád,

szerepét játsszik. Ma már mi is megelégedéssel konstátálhatjuk, hogy hazánkban is meglehetősen tört hódított magának a biztosítási intézmény, azonban még nagyon kívánatos volna annak tovább fejlesztésére erősen működni.

Sajnos azonban, hogy a biztosítás terén ma már napirenden levő túl versenyzés és versenyési tulkapások, a biztosítás intézménye iránti bizalmat különösen a gazda népnél annyira megingatják, hogy a kívánatos teljesítés helyett, a biztosítás iránti hajlamot teljesen elidegenítik.

Sok tény lett már illető helyeken a biztosító intézetek és a közönség tudomására hozva és arra figyelmeztetve, — azért ezáltal nem is akarok egyes részleteket bocsátok, — csupán egy oly beforgó ügyet kívánok a hazai biztosító társulatok figyelmébe ajánlani, a melynek elintézése általánosan a biztosítási intézmény és közgazdaságunk érdekében a leggyorsabb elintéztést, sőt esetleg törvényes beavatkozást is igényel.

Sajnos ismert dolog, hogy az utazó ügynökök, csak hogy maguknak provizóri csinálmánssal, mindeféle ígéretek és rábeszélésekkel, reabírják a feleket a biztosításra, igérvén és mondván sok olyant, a miről a biztosító intézetek mit sem tudnak, de nem is tartanak meg, s a kötvények egészen más alpon lesznek kiállítva, mint azt az ügyök szóval elmondotta, de már későn van ellene felszólalni, mert az első esedékes díjat vagy kifizette, vagy előleg adott rá.

Igy volt ez néhány év előtt a „Tisza” biztosító társaság utazó ügynökeivel; — ígérték mindent, sőt a hol másként nem boldogultak, felhasználták a nép tudatlanságát és azt állították, hogy ez a „Tisza Kálmán” társulata, tehát ott vannak jól biztosítva stb. Ez már talán akkor volt, — mikor a „Tisza” már fíngadozott, — később 1884. július 25. a „Tisza” csödbe jutott, — és díjrólait az „Osztárk Phönix” vette át.

A „Tisza” iránt már ugy is régebben megszűnt a bizalom, s csak az így rá beszélt felek biztosítottak ott, — most ezeknek is első dolguk volt, vagy onkáiakat más társaságnál biztosítani, és az Osztárk Phönixet szintén nem ismervén, ahhoz átmenni semmi áron nem akartak, sőt a községek jóvoltát szívóknak viselő előjárók által indítatva is lettek, más megbízható társulatnál biztosítani, — a mi az előjáróknak lelkiismeretes kötelessége, mert az előjáró hivatása gondoskodni arról, hogy a község lakosai tűz ellen jól biztosítva legyenek s esetleges tűz által koldusbotra ne jussanak.

A szegény népnek többnyire jelzőjök kölcsöne lévén birtokain, a hitelezők által a „Tisza” és „Osztárk Phönix” fele kötvények el nem fogadtattak és kölcsöneik felmondása lett kiáltásba helyezve, ha vagyonaikat más biztosító társaságnál nem biztosítják.

Ugy az előjáróság, valamint a hitelezők és más társulato ügynökei meg voltak arról győződve, hogy a „Tisza” csödbe jutván, kártérítésre képtelen s eméltogva a biztosítási szerződés megszünetek tekinthető, annál is inkább, mert a „Magyar Pénzüg” 1884. szept. 25-én és „Pester Lloyd”-ban ugyanazon időtájban dr. Beck Hugó ur, ki a biztosítás terén elismert tekintély, teljes erővel mellett elmondotta, hogy a „Tisza” díjkötelezettyeit az „Osztárk Phönix” behajlani jogosítva nem lehet.

Mind ezek daczára az „Osztárk Phönix” ma is megkísérlé, sőt tényleg perrel eszszakolja a „Tisza”-tól átvett díjkötvények behajtását, s a felekek kelettelenséget, bajt és tetemes költséget okoz, mert hogy a zaklatástól megszabaduljanak, inkább kifizették és így kétszeresen fizetnek a régi és új biztosításért.

Most tehát nemcsak kétszeres díjt kell fizetniük s mindkét biztosító intézet által részedve hiszik magukat, hanem két helyen is vannak biztosítva, a mi a biztosítási szabályok és törvény szerint nem szabad.

Egyébb biztosítási viszasságok lassan is elintéztetők lesznek, de ezen ügy elintéztése sürögősen kívánatos s egy biztosító társulatot, valamint a törvénykezés hivatva vannak mellobbi eszköz-

lésére, mert egyfelől a porgárság megkárosították, másfelől a biztosítás intézménye iránti elidegenedést vonná maga után, ha az így el nem bírálótnak. — S miután a „Tisza” nem fért meg csödtől mondott és az „Osztárk Phönix”-nél biztosítva lenni a felek nem akarnak, azok biztosítását teljesen megszünetendők, a teljes jóhiszeműséggel köztől új biztosítások pedig érvényben hagyandók lennének. Mit, ha törvényes uton készkölöni nem lehetne, a biztosító intézetek váltvetve közösen valamely rendkívüli intézkedés, esetleg áldozatok árán is hivatva lennének ezen ügyet kedvezően elintézni.

Révay Károly,
a kalocsai
takarékpénztár főkönyvelője.

Száztizennégyes levél.*

Közl.: D. Gy.

A nemzet kulturális fejlődése gyűjti az anyagot, mondhatók az alapköveket azon nagy építésznek, melynek följárata fölött ez omisszus só ragyog: „történet.” Omisszusnak mondom, mert ha a szabadságonnal eltem, a történet a szerencsés játékok levezédelmesbe. Ma még virágoz országáról, népbőlöségről beszélünk, s így fordul egyet a mindenség, már a nyom is elvesztett, az ország a mesék hazája, s a nép, hacsak nem áldozza föl egyediséget, legszentebbét: nyelvet, a hatalom önkénye alatt az ókor paripájára rabszolgájává törpül.

Boldog az, ki ezer vizsál között lételet biztosította, búszka az, ki oly multa tekinthet vissza, mely a jelent megemerté, s a jövőre nézve szilárd alapot. S ez a magyar. Még év választé ez azon időponttal, melyben ezredés fennállásának ünnepeit ünnepelni fogja, s ezzel ország-világunk oly tényt mutat be, mely — ha a sors úgy akarja — páratlan lesz. Így multa pillantva vissza, beszélhetünk történetről, így történetre van befolyással a kultúrális fejlődés.

A kutató szemek sokat halásztok már ki a zavarosból, megmutatta az irányt, mely után, s a nyomon, a melyen haladni kell, hogy mindazt napfényre hozzuk, mi rejtezik, de minek viágót látni kell, hisz minden, mi a mult jelenje volt, a jelen jövője lehet és lesz is.

Az idő gyorsan halad s mindinkább elhaugyik azon tért, mely a multhoz oly közel eskik. Mit ér az, ha a jövő történetében csak a jelent örökítjük meg, s az érdekes, kedves édes multból sok, nagyon sok titok marad? Pedig — sok még az, s ezt ki kell bongészni. A jelen feladata a történetet tőkélyesíteni, mert a jelen egymásután már a rendes medrében folyik, míg a mult megvagy ugyan még, de érteketlenül hever, míg el nem porlik.

S e tekintetben a hírlapirodalomra vár a legnagyobb feladat. Mit ér az, ha a melőre a napi eseményeket, — szépirodalmi rovatában néps regényeket, egy imádatához intézett p-gázus-rogásokat, hogy kikizkornyázt ábraudképeket tálat fel? Szébb s nemesebb missiót gyakorolna, ha a multat kutatva, mondent, mit ebben tálat, s mi közel elveszéshez áll, megmentene az utók számára, s ezzel nemzete kulturális fejlődésének, ez uton pedig története kikerekítésének tene szolgálna.

Sokat ismerék, kik félve őrzik a multat emlékek s ezek halálakkal halnak meg, sőt vannak, kik megfizetheten adatot a lángok martalékává tesznek vagy potom áron — papír gyanánt — a vásárra visznek. Így tűnedeznek kincseink, így károsodik a történet. Láttam Petőfi eréktyeket láda fenekén Nógrádon, olvastam régi — két-három százados kéziratokat avatalan kézben Gomor területén. S ez mind el fog veszni — eredménytelenül, ha az árt visztra nem kerülük.

Mire való a sok Laura-Mathild stbhez irt bolondgomba, mire való az első szerelem, álom, sőt az első szivar megnekélése? Nem többet érne, ha ezek helyett egy-egy kézirát, nyomtatványt, emléket a multból örökítettven meg, s a phantasiának csak olykor-olykor adnatok hely? Bizonyára! Csak meg kell indítani a mozgalmat s az ár egymásután fogja hozni a hullámokat. A példa vonzó lesz a jóvendő idők, hogy meg az is, ki egészen ki esett a lötávolból, kutatói fug s talál valami hozzátenni valót azon épülethez, melynek neve nemzeti fejlődés történet.

Szenvédelyes régi kézirát s nyomtatvány gyűjtőjök lévén, Kövessy Gyula s lcolyál évadtán a kassai s jelenleg a pécsi szintársulat tehetséges komikus, gyűjteményzet egy magyar testőrnek, főhadnagynak, melyet, 1771-ben irt levelével gazdagította, intezve a napi események kivül azon feltételeket is megírja, melyek alapján hűgának kezét megnyerheti.

A level egy félv egy oldalára terjed, befejezése a maszakra is átmev. Tisztán s olvashatóan van írva és sok helyen a szabatos magyarság nem vitatható el, különös benne, hogy az írássá használt folyadék ma, 114 év után is oly fekete, mint napjainkban kevés tinta. A level Baján két s tartalma nyomán körülbelül Milanóba szól, de nem találta

* A levelt a jelenben szerkesztett: „Földvár” Közlöny”-ből vettük át.

helyén a czimzettet, mert a reávezetett följegyzés szerint csak egy félv után találta meg az illetőt — Pécsot, miután a csapat visszatért Itáliából. Vajjon feleségül kapta e a főhadnagy, a testőrnek a levelben érintett hűgát, Veronikát, azt legfeljebb a bajai anyakönyv igazolhatná. A level szoról-szóra, érdeketi rásmóddal így hangzik:

Bizodalmas Hadnagy Uram, Kedves Földim!

Csejtyé Imréné Hugom Asszony neve napjára írott Uri levelét kedvesen vévén, viszonyozza szives kívánságát, kívánom az Ur Istentől minden jókat. Szent Veronika napjára pedig ugy és nemkülönben várja Hadnagy urat, teljes Securitasá leszen az tudva levő háromezer forintoknak Cautiója felül.

Mivel pedig Főlséges Bellicum, és Locumtenentiale Consiliumok rendelésből jóv Januáriusban itten Commissio rendeltetett Bonnyák Uram dolga eránt, vigyázással legyen Fő Hadnagy uram a dolgokak kimentése és jó vége felől: és ha meg tudára niustens, tudja meg, hogy Bellicus és Provincialis Feő Commissarius Garzu, és Itálián Urainék 9-am Januárj rendelték ide Bajára pro Commissione, et Inquisitione: valóban sajnátom, hogy annyira immár fakadt a dolog, melylyt elmulnakt tartotunk.

Vagyon tehát két akadály az Urnak, a melylyt removeálni kell, ha Veronika Hűgostkámat nyerbi, és magává tenni akar: tudni illik a Főlséges Bellicumtól Cautió végtel, a mely: Dos, és Moringolás helyett lenne: és Bonnyák Uram do-gát teljességgel végeztet. Ezen két akadályt oiyannak ismeri az Ur maga is, hogy mitlan továbbá halaszta a föltett házasságának tzellyát.

Azt is különösen deáradta előttem, Csejtyé Imréné Hugom Asszony, hogy az Edes Leányát Veronikát kötésben tartani tovább nem akarja, hanem 4-dik Februáriusig, ugy mint Szent Veronika napja.

Ezeket a midőn Hugom asszonyom akaratyából jelenteni kintelenem, veitök között Májlandi Köllemes Újságokat köszönöm.

Veronika és Kligl Nanika most Bonyhádon vannak Bonyhádi Perczel Sigmund urannál, a honnan csak jóvó héten vissza jönek, egyébb eránt szolgálattára az urának minnyáig elégedünk, és ismerőseinket tiszteljük.

Az ur egyikk löva becsülettel megdöglött, és így éppen semmi kellemes újsgal megoszólni nem tudván magamat uri Favoriba ajánlom s maradok Az urnak Feő Hadnagy Urnak.

Baján 29 9-ber 171

igaz köteles szolgálója
Lipkay Sigmund, m. p.

Színészlet.

A lefolyt hét a kellemes meglepetés hete volt, a városunkban idők szintársulat fokozta abbeli reményünk, hogy tagjainak tehetsége teljesen kielégítendő közönségünk igényét. Közönségünk pedig kezd inkább inkább színpártoló lenni, legalább a lefolyt hét, szemben a mult hét eredményével, határozottan haladást mutat.

Igaz, hogy a szintársulat előadásai, a misor határozott vonzó erővel voltak.

Előadattak vasárnap: Tóth leány; hét-fő: Vasyáros; kedden: Bőregér; szerdán: Protekció; csütörtök: Gasparone.

Erdélyi Marikta most is, mint mindig eragadta a közönséget, méltán osztozó társia Bacskai Julesa, kinek discret játéka, kedves megjelenése kellemes hatást tett.

Meg kell még emlékeznünk Hatvaniné játékaról, aki elszoró lattunk a színpadon, tiszta, iskolázott hangja, színpadi otthonias-gasg mutata, hogy a társulat egy k igen tehetséges tagja.

A „Gasparone”-ban nagyhátasú jelenete volt Bodroguenak, s a siker zapsokban nyilvánult.

Nem levén ezőlunk a darabokat kritikai boncolás tárgyává tenni, a főbb mozzanatok szándékozunk csak érinteni, így is elteget veitök tenni a hét történetének.

S midőn megemlítjük meg, hogy az urak közül: Gyöngyi, Boross, Sújó, Ferenczi és Kápolnai különösen kitűntek, nagyjában okát adtuk azon állításunknak, hogy a társulat teljes teljességében a legmelegebb pártolás érdemi meg.

Különfetéek.

— Személyi hír. Supka Jeromos a zirek ciszterci rend apátja a napokban városunkban időzött.

— Szinkör. Jankovich Aurel főispán ur a szinkör érdekében szombatra gyűlést hívott egybe, azonban a gyűlés polgármester ur győzsa miatt elnapoltatott.

— A bajai vörös-kereszt-egylet választmányja a központi gyűlésre Jankovich Aurel főispán urat kérte fel képviselőül.

— Szerkesztő cseréhez. Azon hir, hogy a „Baja” szerkesztője a lap vezetésétől visszalejt, csupán hir marad, mert a fenálló viszonyok legalább egy ideig még arra késztetnek, hogy daczára sokoldalú elfoglaltságomnak, a lap szerkesztésének gondjait továbbra is visselem.

• Halálözás. Városunk közkedveltségű, kiváló munkásságú polgármestere: Drescher Ede urat súlyos csapás érte, neje szül. Müller Riza uró e hó 4-én hosszas szenvedés után elhunyt. A temetés e hó 5-én közönségnök nagy részlete mellett ment végbe. A melyen szuttott férj leljen enyhülést rokoni, barátai, tisztelőinek így részvételben, szeretetében. A kibocsátott gyászjelentés a következőleg hangzik:

Veszteségünk nagysága érzetében mely fájdalommal tudatjuk szeretett hitvesem, gyermekünk, testvérünk, menyem és sógorunk Drescher Edéné Müller Riza asszonynak életének 29 ik évében hosszas betegség után ma délután 3 órakor történt gyászos elhunytát. A meghölgölnök hült teteme e hó 5-én d. u. 5 órakor fognak a Rókus sarkterem levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Lelke ádvösségéért az Urnak az engesztelő szent mise áldozat a r. k. plehánia templomban e hó 6-án délelőtt 10 órakor fog bemutattni. Áldott legyen emléke. Baján, 1885. május 4. Drescher Ede, férj. Özevgy Drescher Anna, neje. Drescher Rezső, Drescher Lajos, Drescher Gyula, Drescher Béla, sógorok. Drescher Mariska sógornő. idősbb Müller János, Müller Johanna, szülők. ifj. Müller János, Müller József, Geiger Müller Vilma, testvérek, Guiger Károly, sógor. Müller Gräber Mariska, sógornő.

• Lapunkban, ha ez így egye sokáig, külön nyomatot kell nyitnunk a fizetéskeptelen cözök kör. — A héten P e r l e s s Samuel norimbergi és diszmkerekedő s H e r z o g Lázár zálogházatulajdonos szünettek be fizetésüket. Szomorú idők.

• Csoda. A közel fekvő Szent-István község templomában valaki a Szűz Máriát látta az oltárnál megjelenni. Ennek híre seeregőttől töltötek ki a kíváncsiak, kiknek egy része látta, a másik része pedig nem. — Oh népe nevelés! jöjjön el a t e r s z a g o d!

— Halálözás. Mraovics Theodorius Szerbia metropolitája s belgrádi érsek, özv. Mraovics szül. Vujics Emilia, özv. Gavansky szül. Mraovics Katalin és gyermekek, Mraovics Tivadar, Györgyevit B. Miklós és neje szül. Doby Mária fájdalomtól szivel jelentek rokoniak és ismerőseink, hogy jó és fejletheten fivérök, illetve hí férje és szeretett nagybátyók Mraovics Szvetozár f. évi május 4-én éfféletüni 2 órakor rövid szenvedés után élete 66-ik évében jobbléte szenderült. A boldogultunk hült tetemei f. é. május 5-én délután 4 órakor a helyb. sz. Miklósözv czimzett szerb templomban történt bebeszélés után a helybeli szerb temetőbe fognak örök nyugalomra tetetni. Nyugodjék békében! Áldott legyen emléke!

• A „Zentai Ellenör” szerkesztőjét, Reiman Ferenczet, az e hó 6. és 7-én Budapesten megtartott esküdtizségi - tárgyaláson Gombos Gábor zentai polgármester és Mikosovits József ugyanott főügyész ellen elkövetett rágalmazás és becsületsértésben monodta ki vétkesnek s ezért 8 havi fogházra, 300 frt pénzbüntetésre és 1336 frt eljárási költségeknek megfizetésére ítélte el. Együttal a hozott ítéletet a „Zentai Ellenör”-ben közzétetni köteles. Az ítélet szerkesztő 1000 frt biztosíték letétele mellett szabadlábra helyeztetett.

• Halálözás. Nikolics Lajos, Pivnicza község gyűjtője és bácsm. törv. hatóságú bizottságunk tagja, f. hó 7-én, élete 63-ik évében elhunyt Baján. — Béke poraira!

— E héten többször volt eskü, mely jótékonyan hatott kiszáradt földjeink, szőlőink-e kertjeinkre. Egyáltalában az időjárás hűvös.

• Bács-Bodrogh t. e. megyénél az 1886. évi szükséglet, mint: papír és írószerek, ruházat, tűzifa stb. fedezése czéljából f. évi június hó 3-án reggeli 9 órakor a megyei székház nagyteremben nyilvános árlejtés fog tartatni.

— A „Szabadság” című lap Szabadkán jól megmotta városunkat, leírja a Bárány szállót roskadozó épületnek, s hogy a szípi előadásokat, ha írta közei halad, meg kell akasztani stb. A t. lapársunknak abban tel-

jesen igaz van, hogy egészségügyi szempontból veszedelmes e helyütt a szüneladás, de nem az óka miatt. Épen most indította meg Jankovich Aurel főispán ur a mozgalmat szinkor építése iránt, s biztos lehet benne t. lapjárunk, hogy a not a főispán ur kezdeményez, mint a multak tanúsítják, mint jó és helyes, rövid idő alatt keresztül is vitetik.

□ A földmívelés, ipar- és kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy Bacs-Bodrogh megye Apatin községében a f. évi május hó 10-ére eső országos vásár az évben kivételosen ugyanazon hó 18-án tartassék meg.

— A körülünkben időző debreczeni szintársulat jövő heti műsora a következő: vasárnap: „A rendűs zsidó” Klárne Angyal Ilka eredeti népszimlé, mely természetesen egyszerűségével, számtalan bolhok jeleneteivel s töröl metszeti alakjaival s eredeti magyar nyelvzetével s különösen kedves népdalaival vitta ki a fővárosi közönség estei-estére fokozott tetszését s a vidéken is mindenütt biztosította magának állandóságát. Hétfőn: Jokai Mór „Arany ember” második bérletfolyamában. Ez előadása ismételen felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, a mennyiben az első előadásnál még a kezdet nehézségeivel kellett a tarsulat technikai személyzetének küzdenie, míg hétfőn teljes új díszlettel lesz kiállítva, mely nem kevésbé fokozza a népszimlé hatását. Kedden: második: „Gasparone” bérletfolyamában, Erdélyi Mariettával a gróf-nő szerepében. Szerdán: Gyöngyi Izsó szintársulatunk Jeles és ornyedelen bugalmi tagjának javára Klapp Mihály 1000 franc arany pályadíjat nyert vígjátéka: „Rosenkrauz és Gildenstein” adatik bérletfolyamában. Csütörtökön: Costa Károly kitaláló énekes hozozta itt először: „A túzróbi pattant leány” a czimzerepében Bacsai Julcsával.

* Bérletírdetés. Aradi Gerő szinzigazgató a folyó bérlettel véle egy újabb: 8 előadásra szóló kis bérletet nyit. Bérelni lehet Gyöngyi Izsonál a szintársulat tagjánál. A bérletben többnyire az újabb szimlék lesznek bemutatva.

* Egy külföldi szaklap az „Első magyar általános biztosító társaságról”. Wallmann „Versicherungszschrift”-je, mely mint a Magyar Pénzügy írja Nemzettségben nagy tekintélynek örvend, legutóbbi számában következőket közli: „Az 1884-iki év oly szerencsés volt, hogy az „Oesterreichische Versicherungszschrift”, a tarsulatnak ahoz szerencsés kivan és majdnem költségek szől, mondván: „Minden ifjú évvel, a pecsirtákkal egyidejűleg megjelenik egy oszték, oly szép és csodálatos; tudják ugyan honnan jö, mert legitim származása van és mégis mindig újabb lett megteremtés”. A nyereség az elemi branchében 821,504 frt és az életbiztosításban 189,014 frt volt, — mely nyereséget az emittet lap az „aldás oly bőségesnek” nevezi, „minő közepes-röpi biztosítási intézetnek csak ritkán jut osztályrésze”. A közlelbi vizsgálat azonban kitaláridi, hogy itt nem forog lemm semmi csodálatra méltó. Az „Első magyar általános” az 1884-iki mérleg szerint nagy alappal bír és innen a nagy lökenyereség. A kamatnyereség az elemi branchében 298,350 frt, az életbiztosításban 517,531 frt. Továbbá az „Első magyar általános” az egyik branchében, mely rendszeren vesztéget hoz, a legbiztosítási branchében abnormalis nyereséget ért el. A mi a tübiztosítás branchéit illeti, itt 3,728,917 frt brutto díj mellett 271,488 frt nyereség volt és ez erdemény is nékülöz minden költséget, mert csak a jól fejlődött és vezetett üzletnek felel meg, amihóval az „Első magyar” alapítása óta bír. A szállítás biztosítás erdeménye is kedvező volt: 26,774 forintnyi nyereség tekintélyes, de azért még messze áll a csodálatostól és ez jól van így, mert a biztosítás nem szabad olyasmint nyújtania, ami barátot vagy ellenséget extenzíva hozhat és ez okból az „Első magyar általános biztosító tarsulat” a német biztosító tarsulatoknak is követésre méltó példát szolgálhat.

Heti naptár.

MÁJUS (31) NAP.

41	Hétfő	Máj. p.	Holdvilágos:
12	Kedd	Pongrácz	Ujhold 14-én
13	Szerda	Sároczka	4 óra 33 pk.
14	Csütörtök	Aldozó csütörtök	d. u. melleg,
15	Péntek	Izidor vt.	deautentikus
16	Szombat	Nep. Ján. vt.	idő.
17	Vasárnap	Paskai hv.	

Üzleti tudósítás.

Baján, 1885. május 6.

Buza uj	8.—
Zab	6.70
Árpa	6.40
Rozs	7.90
Kukoricza uj	5.80
Köles	5.40
Bab uj	7.50

As árak 100 kilogr. után.

AZ ELSŐ OS. KIR.

DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT MENETRENDE.

Érvényes 1885. feb. 21-től további intézkedésig SZEMÉLY- és POSTAHAJOK:

Budapestre: naponta kétszer, reggeli 3 óra 45 perccel, és délután 3 órákor

Mohácsra: naponta kétszer, reggeli 6 óra 45 perccel, és este 8 óra 15 perccel.

Ujvidékre: naponta reggeli 6 óra 15 perccel.

Zimony, Belgrad és Panosvára: kedden, szerdán, pénteken é. vasárnap reggeli 6 óra 45 perccel.

Orsovára és a Dunafelvidékekre: szerdán, pénteken és vasárnap reggeli 6 óra 45 perccel.

A hajók indulása **Budapestről:** déli 12 órákor és éjeli 11 órákor

Érkezés **Budapestre:** hajnalban 3 órákor és délután 2 óra 45 perccel.

Vasúti menetrend

Bajáról - Szabadlára.

Bajáról indul naponként kétszer ó. 10 órákor és délután 3/4 órákor

Feladás szerkesztő:

CSERBA FERENC.

Nyílt tér.*

MATTONI-FÉLE
GLASSHÜBLER
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitaláló hatásúnak bizonyult köhögésnél,
gége-ajoknál, gyomor- és halyaghurtnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

*E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

50. sz.
nagy. 885.

Arverési hirdetés.

Alólított kir. közjegyző részéről közhírtéket, miszerint Bacs-Bodrogh megye tek. árvaszékeknek 8728 ár. 884. sz. végzésével néhai Szitápanov Simon és Augustin volt szantovai lakosok hagyatékát kepező és a szantovai 346. sz. tjkvi 1/4 telekbel 1/2 telek föld 800 frt, s a szantovai 375. sz. tjkvi 399. hr. ház és telek 300 frt becserétkben, továbbá a néh. Nagy György volt szantovai lakos hagyatékához tartozó s a szantovai 346. sz. tjkvi 369. hr. sz. ház 400 frt kitalatási árban elrendelt, s az ezenel Szantova község házához folyó évi május hó 31. napjának delutáni 2 órájára kitalatott árvezen eladatulak a közlekező feltételek mellett:

1. Az ingatlanok a kitalatási árban alul el nem adjatnak.
2. Árvezeni szándékok kötelesek az árverés kezdete előtt, a becásr 10% a készpénzben vagy ovadékképes papírban, a kitalatott kezébe letenni.
3. A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő, és pedig az első részlet az árverésdől számított két —2— hó alatt, a második részlet 4 hó alatt, s végül az utolsó részlet, a bánatpénz betudásával hat —6— hó alatt, a bánatpénz betudásával hat —6— os kamattal az árverés napjától jaro 6%—os kamattal Bacs-Bodrogh megye központi árvezenatárába.
4. A Nagy György hagyatékához tartozó ház vételára ellenben alólított fizetendő.
5. Koteles vevő a vett hazat fizeték ellen biztosítást s ennek megtörténtét az árvaszékek 15 nap alatt igazolni.
6. Vevő a vett ingatlanoknak és pedig a lakháznak folyó évi szeptember hó 21-én, az ugarban lévő földnek az árverés jóváhagyásakor, a bevetetnek ellenben a termes letakarítása után lép tényleges birtokba, öt illeté ez időtől az adó viselése is, valamint az illetés s az árverés kötségei is. A hirdeti kötségek a hagyatékot terbeli.
7. Amennyiben vevő az árverés feltételek bármelyikének elegend nem tenne, kára és veszélyére, bánatpénzének elvételése mellett, új árverés tartatik, mely alkalommal a vett ingatlan az elébbi vételáron alól is eladatulak.

Az árverés joghatálya árvaszéki jóváhagyástól tétetik függővé.

Baján, 1885. május 6.

Milásevits Márton,

kir. közjegyző.

MATTONI és WILLE
BUDAPESTEN.

1996. sz.
tk. 1885.

Arverési hirdetés.

A bajai kir. járásbírószág mint telek-könyvi hatóság részéről közhírtéket, hogy a szabadkai kir. törvényesség mint Csodbírószágunk 1885. évi január hó 12-én 10725/1884. sz. a. kelt megkeresvénye alapján néhai il. Szimrok Antal és neje szül. Tiansz Julianna hagyatéka mint esodtómegéhez tartozó a szabadkai kir. törvényesség területén lévő a bajai 2437. számú tjékben foglalt Szimrok Antal nevű álló A. f. 3380/a hr. sz. 1424 frta becslút 3 hó 757 □öl nagyságu szőlőre, — továbbá a bajai 1915. sz. tjékben foglalt Szimrok Antal nevű álló A. f. 121. hr. sz. 91 □öl nagyságu 150 frta becslút házlyeje árverés ezenel elrendeltetik, és annak a kebl. tkvi iroda helyiségében leendő megtarására határidőül 1885. évi július 31 ik napjának delutáni 3 órája kitalatodik, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kitalatási árban alul is eladatulak fognak.

Az ingatlan a fent kitalat árban fog kitalatani.

Arverezni kívánók tartoznak a kitalatási ár 10% százalékát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kitalatott kezébe letenni.

Szondy
h. kir. járásbíró.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
GAZDASÁGI GÉP-KIALITÁST
BUDAPESTEN és VACZI KÖRÜT 60.
BAJÁT, KÜLÖB ÉS CSÉZSÉRE ÉPÍTETT LEJÉTEKÉREIBEN.
Egy érembevel díszan ellátott
RENDELTETT BE.
melynek szives megtekintésére az érdeklődők kitalatással meg-hivatnak.

Ertesítvény.

A tavaszi idény megnyitával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az eddig is általam készített s nagy kedveltségnek örvendő **arozkenőcsöt** — ezenul teljesen dr. Spitzer-féle kenőcs eredeti vénye után készítve, szolgáltatatom ki.

Használati utasítás

a dr. Spitzer eredeti vénye után általam készített

arozkenőcs, szappan- és mosdóvizhez.

Ezen kenőcs feltűnőleg tisztítja az arczbört, mindenféle foltok és pörnsécektől, de különösen szepöl és májfolt ellen igen kitaláló és ártalmatlan hatású oly nagy, hogy korosabb egyéneknél is bámulatos erdeményt idéznek elő. — A kenőcsből este lefekvés előtt megörvő nagyságu az arczra kenetik, reggel az őszhangzatos arányban készített mosdóvízzel (szivacs segélyével) lemosatik, a rendszer mosás utáná egyedül ezen epe szappannal történnek, mely mosáshoz rendszeren használva, magában is, mint kitaláló bört finomított régebben ismertetik.

- 1 kis tegely arozkenőcs . . . . . 40 kr.
- 1 nagy . . . . . 80 kr.
- 1 üveg mosdóviz . . . . . 80 kr.
- 1 drb Epe szappan . . . . . 40 kr.

Postán 1 forinton alul megrendelések nem küldetnek.

Figyelmeztetlem a t. e. közönséget, hogy csakis ezen nyomtatott utasítás, nevével és czimzerepével ellátottak valódnak.

Ismét eladók megfelelő árkedvezményben részesülnek.

Pollerman B.

BAJÁN,

az „Úrvivőház” czimzett gyógyszeriaré tulajdonosa.

Vétele és eladása

mindennemű állami járadékok, földterhermentesítési kötvények, záloglevelek, elsőbbségi kötvények, részvények, sorsjegyeknek stb. és valutának napi arfolyam szerint. Igények minden húzáshoz. Tőzsei megbízások pontosan és diszkrétó mellett eszközöltnék. Megbízható információk ingyen és készpénzzel.

„Fortuna” bank- és váltóüzlet

Herzfelder Ignác és Társa

Budapest (Harris bazár) városháztér 9. sz.
Telefon-összeköttetés.

Svájezi
Chocoládé
és
CACAO

Alredice Kolbely & Fils gyárából
LAKSANY (Csokolé)
Alredice gyártott 1874-ben.

1. rangú díjazott
Párizsban 1889. évi világkiállításán
2. rangú díjazott
Brüsszelben 1895. évi világkiállításán
3. rangú díjazott
Londnon 1903. évi világkiállításán

Svájezi
Chocoládé
és
CACAO.

A legjobb borderítő szer.

Egy, ismert magyar, balatonvidéki borkereskedő feltalálta azon borderítő szer, mely a legfűrűttebb és legzavarosabb bort is **3 nap alatt kristály fenyessé teszi**, anélkül, hogy a borban **utóíz**, vagy butellázásnál a legesékélyebb **oszapadékok** hagyná az üvegben. Ezen szer több pinczében használtatott s nagyobb vendéglőkben is **2 év óta a legnagyobb sikerrel** használják. **1/2-es palack ára 2 fnt 30 kr.** Minden üveg használati utasítással küldetik. Megrendelhető: Budapest a „Munkatárs” kiadó-hivatala útján: IV. ker. Lipót-utca 6. szám I. em. 12. ajtó.

A bőr uj zománézát mindig megtartja.

JÓZSEF FŐHERCZEG
s a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és Társa
kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

Fekete bőrkenőcs 1 kilós bádogdobozban	1 fnt 20 kr.
Sárga bőrkenőcs 1 kiló	1 fnt 60 kr.
Gépjárató szíjkenőcs 1 kiló	1 fnt 40 kr.
Vetelenczei kötős bőrlakk 1 liter	3 fnt.
Bőrmosó szappan 1 nagy darab	1 fnt.
Állat-, gyógy- és pata kenőcs 1/4 kiló	2 fnt.
Fekete viasz 1 nagy darab	1 fnt.
S a híres gyógygyerejt Szultana növényiszappan 1 doboz 1 fnt.	

NEMENCSEK J. és TÁRSA
első magyar kizárólag szabadalmazott fekete bőrkenőcs-, bőrlakk-, állat-, gyógy- és pipere szappan s gyógynövény piperezappan gyára.

A fent kiírt találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető.

Cím: Budapest, X. Kőbánya, Jászberényi-ut, Lázár ház.

Miután igen sok visszaelés történik aruimmal, figyelemzetem a magyeredem közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt es gyáramból küldött árueit vállalok felelősséget.

A bőr teljesen vízhatlanná lesz.

Nem kell mindennap czipőt tisztítani.

A czipő nem zsirosítja el a ruhát.

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készit továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTLAPOKAT,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

CYÁSZJELENTÉSEKET,

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Bécsben